

זו יחי' הם השומרי' ומלפני' לעשות את שלכם. [תקס"ג].

וכי יגור אחכם גר וגר' המול לו כל זכר ואז יקרב לעשותו, ולע"ג מה יחס יש לצניו של גר עמו שיעבדו מלעשות הפסח הלא כקטן שנולד דמי, מיכו למ"ד מילת עבדיו מעבדו באדון אי"כ הי"כ לא גרע מעבדו, אבל ר"א דלא ס"ל הכי קשי' עיי' זה צחוס' יצמות עי' ע"כ ד"ה אי מה וכו', וי"ל דלר"א הפיקא דאורי' מן התורה לחומרא עיי' כריתות י"ח ע"כ, אי"כ אינטרויך קרא לספק הורחה אמו קודם שנתייירו או אח"כ וכו' לחומרא הוה ישראל, מ"מ לא הוה אמרי' שמילתו מעבד האב מלעשות פסח ואם עבר ולא מלוכו יחי' פסחו פסול או נאסר לו לעשות פסח, והוה חומרא לאידך גיסא קמ"ל קרא וק"ל ולי"ע. [תקפ"ג].

וכי יגור אחר גר וגר' המול לו כל זכר ואז יקרב לעשותו, מאז נתקשיחי' הא גר שנתיייר כקטן שנולד ואין צניו שלו ואינו מחוייב למולס ואיך יעבדו מלאכול פסח, וכעת י"ל ערס שנתקדשו בעבילה והזאה בשעת מתן תורה ורק במילה בלא עבילה במלרים אז עדיין לא הי' כקטן שנולד והוה כצנו ממש לכל דבר ומעבדו מפסח ולי"ע. [תלד"ק].

המול לו כל זכר ואז יקרב לעשותו היינו מילת זכריו מעבד האב מלעשות הפסח, וכבר ימים רעים תמהתי מה שייך זה בגר המתגייר ממ"ג הבנים הנולדים לו בקדושה תו לא הוה גר וכבר הוא ככל ישראל, ואשר נולדו צניותו אותם אינם מעבדים אותו מאכילה פסח כי אינם צניו כלל, וכעת נלע"ד לפי שמסויים וכל ערל לא יאכל צו ופירש"י דקאי אמתו אחיו מחמת מילה, ואומר גם רישא המול לו כל זכר מיירי צמתו אחיו מחמת מילה ואשמעין שימלגו אציו, וזה אי"ל צישראל דכיון שמתו אחיו אסור לעלו ואציו מעוכב ממילא מלעשות פסח לשיעור רש"י (דלא כר"ת) אך הכא בגר מיירי ומתו צניו הנולדים צניותו אותן מתו מחמת מילה ושז נולדו לו בקדושה וקמ"ל שימול אותם ולא נחזקו למיתה עיי' אותן אחים שצניותו דלא מתחשני הדדי כנלע"ד, ולי"ע לדינא. [תקל"ו].

וכל ערל לא יאכל צו פירש"י אי"ל לומר מומר לערלות אי"כ הי"ל בן נכר אלא שמתו אחיו מחמת מילה והק"י מפורסמת דלמה לעולם מומר לערלות ומומר לדבר אי' לא הוה מומר לכל התורה כולה, וכל עפ"י מ"ש רבינו ירוחם [בעי"ד סי' צ']

ס' ע"י בתורת משה מה"ק ד"ה וכי יגור וגר' וזה נרשם מרבינו בב"י בשנת תקצ"ו, וע"י במכתב סופר חלק א' בתולדות המחבר צמ' י"ד מ"ש שם.

כשם שמומר לע"ז אעפ"י שמשמר כל התורה מ"מ הוה מומר לכל התורה כה"ג מומר לכל התורה ואינו מאמין בע"ז מ"מ הרי הוא מומר, והנה עתה צמלרים לא הי' להם אלא משכו ידיכם מע"ז ומלות מילה ופסח, ואמר בן נכר שנחנכו מעשיו ומאמין בע"ז אפי' שומר פסח ומילה לא יאכל צו, אי"כ ממילה הי"ה אי מושך ידו מע"ז ואינו רוצה למול לאורך פסח הרי הוא מומר לכל תורתו שנלע"ז אז אעפ"י שאינו בע"ז הרי הוא בן נכר אי"כ כל ערל למה לי אע"כ למתו אחיו מחמת מילה וק"ל. [תלד"ק].

ויצטרף וגר' כאשר ציוה הי' את משה ואת אהרן בן עשו, הנה לעיל גבי וילכו ויעשו כגר פרשתי במקום אחר דקמ"ל גם משה ואהרן הלכו לקנות פסח וישראל קדמו להם ולא נהגו בהם כבוד להקדימם להורות כי בעבודת ה"ת אין חולקים כבוד לרב ואין גבהות לפני המקום ושם בארתי, והכא גבי עשיית פסח י"ל קמ"ל שגם משה ואהרן עשו למנוייהם ולא יאלו מחבורה דלכאורה טעם המנויים שלא ליתן כח למזיקי שאין להם רשות בדבר המנוי וע"כ לא יאלו מחבורה לחבורה שלא לבלבל סכום המנין, והוה סד"א משה ואהרן דנפיש זכותי לא לריכי שמירה קמ"ל הם ג"כ עשו. [תקל"ג].

זכור את היום הזה אשר יאחכם ממלרים. אומר זכור במקור ולא צניווי י"ל כך, הנה ידוע כי לתוקף הקדושה ציוס מתן תורתנו מקריצי' צי' לחם חמץ [עדח"ס דף רע"א עור צי'] ומזה יושפע כי עת לאחכם ממלרים לא הי' צתכלית הקדושה, וא"כ הרי יש כאן צי' תמי' דמדבר דכירי אי' שלא הוליאם בשעה שהי' צתכלית הקדושה ואפי"ה הוליאם וצי' שהי' מזל מלרים צרוס מעלתו צחדש אציב, וזהו שאמר מרע"ה זכור את היום פ"י היום ההוא הוא זכור מעלמו עיי' תרי תמידי, אי' כי צחזק יד הוליא ואפי"ה לא יאכל חמץ ש"מ שלא הייחס צתכלית הקדושה צי' כי היום אחס יוליאם צחדש האציב מזל של מלרים מזל טל"ה אי"כ מפני צי' התמיבות מוזכר היום הזה מעלמו, ע"כ אמר ועצדת העבודה הזאת צחדש הזה כי העבודה הזאת צאכילת מלה הוא תמי' צפ"ע והחדש הוא תימה צפ"ע וק"ל. [תקס"ו].

כי צחזק יד הוליא הי' אחכם מזה ולא יאכל חמץ היום אחס יולא, פ"י כי כשישראל מקודשים צתכלית הקדושה כמו ציוס העצרת יוס קבלת התורה אז מקריצי' לחם חמץ ולא זולת זה צשום יוס, שאינו ראוי לה, והנה מהראוי כי ציוס לאחינו מארץ מלרים אלו היינו ראויס וזכא"ס ללאת צזכות עלמינו, הי' מהראוי שיוס היולא הי' כיוס מתן תורה יוס אכילת לחם חמץ ולא מזה וממה שאנו מזהירים על החמץ צאותו היום מצדן הוא שלא היונו יולא"ס